

Ten eerste

Reportage 'Wereldwijk' Donderberg in Roermond

'Moslims van nu zijn katholieken

Arabiste Petra Stienen werkte in Egypte en Syrië en schreef een optimistisch boek over de Roermondse wijk Donderberg waar ze opgroeide. Daar liggen naast de vlaaien nu Turkse zoetigheden.

Van onze verslaggever
Sander van Walsum

ROERMOND Van het rijtjeshuis waar Arabiste en oud-diplomate Petra Stienen (49) het grootste deel van haar jeugd heeft doorgebracht, zijn er in de jaren zestig tienduizenden gebouwd: franjeloze dozen van gele baksteen, met een plat dak, een tuintje voor en een tuintje achter, een doorzonkamer beneden, vier kleine slaapkamers boven. Het bevindt zich in de Roermondse wijk de Donderberg. Stienen woonde er veertien jaar met haar ouders, haar zus en twee broers.

In 1984 ging Stienen in Leiden studeren, daarna woonde en werkte ze in Egypte en Syrië. De bevolkingssamenstelling van de Donderberg veranderde ingrijpend, zoals in veel Nederlandse wederopbouw wijken. In haar ouderlijk huis woont nu een Turks-Nederlands gezin. De Donderberg veranderde in een 'probleemwijk' waarover zorgelijke reportages in de kranten verschenen. Een wijk met hangjongeren, drugshandel, verkommerende plantsoentjes, duistere steegjes, familiedrama's en flats waar mensen - meestal niet afkomstig uit de wijk - vanaf sprongen.

Toch sloot Stienen na haar terugkeer in Nederland de Donderberg in haar hart. Ze trof er de bonte verscheidenheid aan van de wereld die ze had bereisd. Ze zag de problemen die dat met zich heeft meegebracht, maar ook hoopgevende initiatieven en mensen van goede wil. Daar schreef ze een boek over: *Terug naar de Donderberg*. Geen ode aan de multiculturele samenleving maar wel een correctie van de mismogedigheid die dit thema in de regel vergezelt. Een idylle is de Donderberg zeker niet, maar evenmin een poel van ellende. Je kunt van de Donderberg hou-

i
In de politiek

Petra Stienen studeerde Arabisch en Midden-Oostenstudies. Ze werkte tien jaar in het Midden-Oosten, onder meer op de Nederlandse ambassades in Caïro en Damascus. Nu is ze adviseur, publicist én kandidaat-lid van de Eerste Kamer. D66, dat vijf zetels in de senaat bezet, heeft haar op de achtste plaats op de kandidatenlijst gezet. Vrijdag zal D66-leider Alexander Pechtold aanwezig zijn bij de presentatie van *Terug naar de Donderberg*. Locatie: jongerencentrum DB4all in Donderberg.

den. Tijdens een wandeling door de wijk, in gezelschap van een sceptische verslaggever, laat ze zien waarom ze vertrouwen heeft in de bewoners. Ondanks alles.

De wandeling begint bij haar ouderlijk huis. 'De buurt had meer weg van een maquette dan van een levendige woonwijk voor jonge gezinnen', schrijft Stienen. De familie betrok het huis in 1970. Vader Stienen draaide er, zijn anti-Duitse gezindheid ten spijt, schlagers van Rex Gildo, Udo Jürgens en Vicky Leandros. 'Hij had een muzieksmaak waar ik als kind niets van begreep.' Dokter Lamers woonde om de hoek, in een drive-in-woning. Op de hoek van een wonderig plein stond de enige telefooncel in de buurt - een voorziening waarvan velen gebruik

Petra Stienen in jongerencentrum DB4all in de Limburgse wijk Donderberg, waarover ze een boek schreef.

maakten.

Gezondheidswetenschapper Tulay Arslan verhuisde in 1978 als 7-jarige van het Turkse platteland naar de Donderberg. Stienen treft haar in een theesalon in een winkelcentrum dat enkele jaren geleden tot no-go-area was afgezet, maar dat nu weer 'is terugveroverd' op de verloederding. 'Mijn vader had al een paar jaar bij het isolatiebedrijf Rockwool gewerkt', zegt Arslan. 'Hij had ons ervoor gewaarschuwd dat in Nederland de zon nooit scheen. Maar toen we na de lange reis voor ons nieuwe huis uit de auto stapten, brak de zon door. Ik beschouwde dat als een goed voorteken.' Er woonden nog drie andere Turkse gezinnen de buurt, maar voor hun sociaal gerief waren de Arslans niet op hun landgenoten aan-

gewezen. 'De mensen waren heel vriendelijk voor ons. Ze groetten elkaar en hielden de boel in de gaten. We hoefden onze fietsen nooit af te sluiten.'

Hoofddoek

In de jaren negentig, maar vooral na 9/11, voltrok zich een stemmingsverandering. Arslan, die geen hoofddoek draagt, werd ineens anders bejegend. Soms werd haar iets onvriendelijks toegevoegd. 'Rot op naar je eigen land.' Dat soort dingen. En vrouwen die altijd blootshoofds op straat waren gegaan, gingen ineens een hoofddoek dragen. 'Alsof ze ergens tegen wilden demonstreren.' Sindsdien is hooguit tijdelijk een zekere ontspanning ingetreden, zegt Arslan. 'Steeds gebeurt er weer iets waardoor de angst opblaait. Vorige week

weer met dat incident bij het *NOS Journaal*. De samenleving komt maar niet tot rust.'

Arslan, die de inwoners van de Donderberg adviseert over een gezonde leefwijze, houdt haar klanten voor dat ze moeten meedoen. Dat ze niet in de beslotenheid van de eigen kring het slachtofferschap moeten koesteren. En de overheid? Die moet zich niet door externe deskundigen laten adviseren maar door ervaringsdeskundigen, de mensen in de buurt. Stienen knikt instemmend.

Het winkelcentrum ligt aan de Donderbergweg, de slagader van de buurt. 'Er is hier in de wijde omtrek niets moois te zien', zegt Stienen - die ter bevestiging van die indruk nog eens om zich heen kijkt. 'Al is het in de zomer, als

Feda Amiri uitgezet omdat hij voor de veiligheidsdienst heeft gewerkt

Tamana gaat haar uitgezette vader zoeken in Afghanistan

Van onze verslaggever
Jurriaan Nolles

HEEZE Tamana Amiri vertrekt naar Afghanistan om haar vader Feda Mohammed Amiri te zoeken. Sinds zijn uitzetting, begin januari, heeft niemand iets van hem gehoord.

Fred Teeven heeft nu de verkeerde vader gekozen. Ik ga mijn vader halen en dat gaat mij lukken ook.' Amiri vertelt niet wanneer ze precies vertrekt - ze is bang op de radar van de Afghaanse overheid te komen - maar in de komende dagen zal ze afreizen.

Ze zal proberen door de douane op het vliegveld van Kabul te komen. 'Bij de overstap, ik vertel niet waar, doe ik

wijde kleren aan en een hoofddoek om. Ik hoop niet dat de douane mij meteen aan mijn vader linkt. Gelukkig zijn er meer Amiri's in Afghanistan.' Tamana zal tijdens de vlucht vragen of ze met andere passagiers mag meelopen. 'In je eentje val je te veel op.'

Feda Amiri, de vader van Tamana, werd uitgezet naar Afghanistan vanwege een ambtsbericht van het ministerie van Buitenlandse Zaken uit 2000. Hierin staat dat Afghanen die voor de communistische veiligheidsdiensten hebben gewerkt, persoonlijk betrokken zijn geweest bij oorlogsmisdaden en op grond van artikel 1F van het VN Vluchtelingenverdrag geen recht hebben op een verblijfsstatus. Tamana Amiri, die met haar gezin achttien jaar in Nederland woont, zegt dat haar va-

'Ik hoop dat er in Afghanistan politieagenten om te kopen zijn'

der een simpele politieagent was. Zij wil een individuele toetsing voor mensen die voor de veiligheidsdiensten hebben gewerkt.

Een gezin uit Eersel zit in eenzelfde situatie, meldde vorige week het *Eindhovens Dagblad*. Abdullah Sadat moet na 15 jaar Nederland verlaten. Het gezin zegt dat Sadat niks met oorlogsmisdaden te maken heeft, dat hij enkel verantwoor-

delijk was voor het wagenpark. Dit weekend meldde Fereshtah Mushfegh zich. Ook haar vader Waliullah, uit Capelle aan de IJssel, heeft een 1F-status en moet Nederland verlaten. Hij werd vorige week opgenomen in een gesloten psychiatrische inrichting vanwege suïcidale gedachten. 'In 2003 kreeg mijn vader voor het eerst te horen dat hij Nederland moest verlaten. Sindsdien is hij kapot', zegt zijn dochter die psychologie aan de Radboud Universiteit studeert. Volgens haar heeft Mushfegh niks te maken met mensenrechtenschendingen. 'Mijn vader werkte als beveiliging voor de president en andere regeringsleden.'

Volgens haar zegt de Inlichtingendienst in Afghanistan nu dat Mushfegh onschuldig is. De stichting 1F, die de be-

langen van Afghaanse vluchtelingen met een 1F-status behartigt, heeft de Tweede Kamer opgeroepen alle uitzettingen te stoppen, totdat meer bekend is over het lot van Feda Amiri.

Amiri weer niet zo goed wat ze moet verwachten in Afghanistan. 'Het ontvoeringsrisico is groot, maar ik moet dit doen voor mijn vader.' Ze heeft een site opgezet om geld in te zamelen. Op die manier hoopt ze persoonlijke beveiliging te kunnen inhuren.

Als ze aankomt in Kabul wordt ze opgevangen door kennissen van een goede vriendin. Zij moeten haar wegwijs maken in Afghanistan. Amiri acht de kans het grootst dat haar vader in de gevangenis zit. 'Ik hoop dat er in Afghanistan politieagenten om te kopen zijn.'